

VARHAISKASVATUSPALVELUT**Toimielin** Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta**Tehtäväalue** Varhaiskasvatuspalvelut**Vastuhenkilö** Varhaiskasvatusjohtaja**Tehtäväalueen kuvaus**

Ruskon kunnan varhaiskasvatuspalvelut tarjoaa ruskolaisille lapsille suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Osana varhaiskasvatustoimintaa järjestetään koko 6-vuotiaiden ikäluokalle maksutonta esiopetusta. Varhaiskasvatus ja esiopetus toteutetaan tarkoituksenmukaisissa tiloissa ja luonnonläheisessä ympäristössä ammatillisesti osaavan ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön toimesta.

Ruskolaisilla lapsiperheillä on mahdollisuus valita kunnallisen varhaiskasvatuksen, lasten kotihoidon tai yksityisen varhaiskasvatuksen välillä. Ruskon kunnassa toimii yksi yksityinen päiväkotikiitos ja 2 yksityistä perhepäivähoitajaa. Lisäksi kunta myöntää varhaiskasvatuksen palvelusetelin myös lähiseudun kunnissa toimiviin yksityisiin varhaiskasvatuspaikkoihin. Rusko on mukana seutukunnallisesti sovitussa varhaiskasvatuspalvelujen järjestämismallissa, jossa perheellä on mahdollisuus saada varhaiskasvatuspaikka kuntien välisenä ostopalveluna Turun seudun kunnista.

Pedagogisina painopisteinä kaikissa päiväkodeissa ovat toiminnallinen oppiminen, lasten liikkumisen ja fyysisen aktiivisuuden edistäminen, luontopedagogiikka ja ympäristökasvatus. Lisäksi vuonna 2025 päiväkodeissa keskitytään erityisesti vahvuuksien huomioimiseen, ns. vahvuuspedagogiikan kautta.

Erityisvarhaiskasvatus järjestetään inklusiivisesti osana lapsen normaalia varhaiskasvatusta. Ruskolla työskentelee kolme vakituista varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Esioppilaiden erityisopetuksen kohdalla tehdään yhteistyötä perusopetuksen kanssa.

Tulosalue pitää sisällään myös lasten kotihoidon tuen, osittaisen sekä joustavan hoitorahan. Yksityisen päiväkotihoidon ja perhepäivähoidon piirissä olevat lapset käyttävät palveluseteliä.

Toiminnan toteutuminen talousarvioon nähden

Varhaiskasvatuksessa varataan palkkamäärärahat lapsimäärään suhteutetulle lakisääteiselle henkilöstölle. Lakisääteiseen henkilöstöön kuuluu varhaiskasvatuksen opettajat, lastenhoitajat, sosionomit, erityisopettajat ja päiväkodin johtajat. Lisäksi talousarvioon varataan palkkamäärärahat harkinnanvaraisille avustajille, jotka työskentelevät mm. vaikeasti vammaisten lasten henkilökohtaisina avustajina tai ryhmäavustajina lapsiryhmissä, joissa on useampi tehostettua ja/tai erityistä tukea tarvitseva lapsi.

Varhaiskasvatuslain 540/2018 36 § tuli voimaan 4.6.2021. Sen mukaan päiväkodin henkilöstön mitoitukselta ei ole sallittua poiketa mistään henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Kaikissa päiväkodeissa toimii resurssilastenhoitaja turvaamassa lain toteutumista. Lisäksi varhaiskasvatukseen on palkattu kaksi vakituista kiertävää sijaista lastenhoitajan tehtäviin takaamaan lakisääteinen henkilöstömitoitus.

Varhaiskasvatuslain 540/2018 37 § mukaan 1.1.2030 päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta 35 §:ssä tarkoitetusta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Jotta Ruskon varhaiskasvatuksessa varmistetaan lakisääteinen henkilöstörakenne 2030 vuoden alusta alkaen, tulevat rekrytoinnit suunnitellaan tarkasti. Eläköitymisten tai irtisanoutumisten kautta avautuvia paikkoja täytetään tulevaisuudessa varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin pätevyyden omaavilla henkilöillä. Vuonna 2025 ei ole tiedossa eläköitymistä, joten lastenhoitajan työsuhteita ei saada muutettua varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin työsuhteiksi.

Uusi Karhukallion päiväkotitoi saatiin käyttöön 1.4.2025.

Päiväkodissa toteutetaan kotipesä toimintamallia. Mallissa kaksi ryhmää tekee tiivistä yhteistyötä, jolloin sekä henkilökunnan että lasten siirtyminen ryhmien sisällä sujuu turvallisesti varhaiskasvatus laadun siitä kärsimättä. Tällä mallilla tavoitellaan joustavuutta päiväkodin arkeen sekä säästöjä sijaikuluissa. Päiväkotitoi on suunniteltu tätä toimintatapaa ajatellen. Uuden mallin käyttöönotto vaatii vahvaa muutosjohtamista, henkilöstön ohjaamista sekä tukemista, niin että sen taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset saadaan täyteen käyttöön.

Kotihoidontuen kuntalisän maksaminen lopetettiin 1.1.2025 alkaen kunnanhallituksen 4.11.2024 kokouksessa tekemällä päätöksellä.

Arvio riskien toteutumisesta

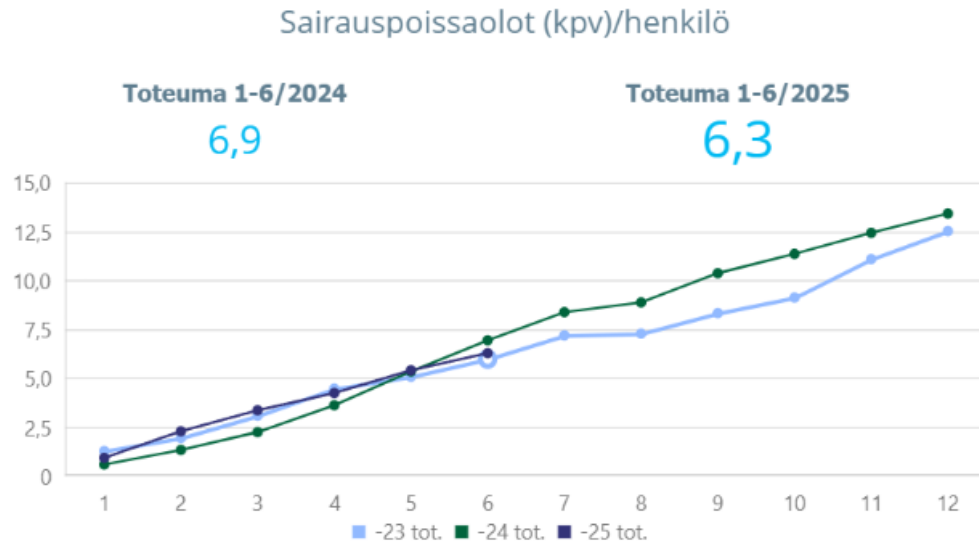
Varhaiskasvatuksen merkittävimmät riskit liittyvät pätevän henkilöstön saatavuuteen, veto- ja pitovoimatekijöihin sekä lyhytaikaisten sijaisten saatavuuteen. Ruskolla on suhteellisen hyvä tilanne henkilöstön pätevyyksien suhteen. Kaikki lastenhoitajat ovat päteviä tehtävään. Opettajista 2 / 20 on epäpäteviä. Henkilökunnan vaihtuvuus on suhteellisen pientä. Myös sijaisia on saatu tarpeen mukaan, ja varhaiskasvatuksella on oma sijaisrekisteri.

Tilojen riittävyys on myös yksi lainmukaisen toiminnan riskitekijä. Varhaiskasvatukseen tulee enenevässä määrin alle 3-vuotiaita lapsia, jolloin ryhmätiloja tarvitaan suhteessa enemmän. Uusi Karhukallion päiväkotitoi tuo helpotuksen tilanpuutteeseen syksystä 2025 alkaen. Myös yksityinen päiväkotitoi ja yksityiset perhepäivähoitajat helpottavat tilannetta.

Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä on Kevan tilasto- ja tutkimustiedon valossa kohonnut työkyvyttömyysriski muuhun kunta-alaan verrattuna. Lyhyet ja keskipitkät sairauspoissaolot ovat alalla yleisiä ja lisäävät henkilöstön riskiä siirtyä työkyvyttömyyseläkkeelle hieman enemmän kuin muilla toimialoilla. Selvityksen mukaan lastenhoitajilla yleisin syy siirtyä työkyvyttömyyseläkkeelle on tuki- ja liikuntaelinsairaudet, varhaiskasvatuksen opettajilla mielenterveyshäiriöt. Työkyvyttömyysriski kasvaa erityisesti 50 ikävuoden jälkeen ja on suurin yli 55-vuotiailla. Yli 55-vuotiaiden ikäryhmässä lastenhoitajien riski on 5,6 prosenttia ja varhaiskasvatuksen opettajien 4 prosenttia. (Keva.fi)

Varhaiskasvatuksen henkilöstölle kertyi poissaoloja enemmän kuin muilla kunnan ammattialoilla, keskimäärin 21,1 päivää vuonna 2022 ja 18,6 päivää vuonna 2021. Molempina vuosina heille kertyi poissaoloja keskimäärin viisi päivää enemmän kuin kuntatyöntekijöille

keskimäärin. Vaikka sairauspoissaolot ovat lisääntyneet kaikissa ikäryhmissä, erityisesti niitä on alle 30-vuotiailla ja niiden taustalla on mielenterveyden häiriöt. Myös varhaiskasvatuksessa alle 30-vuotiaiden työntekijöiden kokemus henkisestä työkyvystä on heikentynyt. Nuorten perehdyttämiseen, johtamiseen ja tukeen pitää nyt panostaa. (Keva.fi) Ruskolla sairauslomien määrät eivät ole valtakunnallisella tasolla, mutta asiaan on kiinnitettävä huomiota, jotta tilanne saadaan pysymään sellaisena. Sairaslomissa nähdään nousua tammi-maalikuussa ja huomattavaa laskua huhti-kesäkuussa edelliseen vuoteen verrattuna.

Päiväkodin johtajien määrässä on tehty uudelleenjärjestelyjä. Johtajuusjärjestelmän ja toiminnan muutos vie oman aikansa. Vuoden 2025 aikana tulee panostaa uuden järjestelmän käyttöönottoon.

Talousarvioesitykseen sidotut tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri / mittari	TP2023	TA 2025	TOT 30.6.
Kasvavaan /muuttuvaan varhaiskasvatu s-palvelujen tarpeeseen vastataan toiminnan edellyttämin tilaratkaisu in tai muita palvelutuotant o vaihtoehtoja hyödyntäen	Omien toimitilojen määrä ja täyttöasteen seuranta (yli 92%) Muiden palveluntuotant o vaihtoehtojen määrä ja käyttö	Omissa päiväkodeissa oli lapsia keskimäärin 310. Päiväkodit olivat täynnä ja uusia ryhmiä jouduttiin perustamaan kevään 2023 ajaksi. Yksityisessä varhaiskasvatukses sa oli 140 lasta. Kotihoidontuki 80 – yht: 211	Omat päiväkodit 5 Täyttöaste yli 92% Yksityisen varhaiskasvatuksen määrä pysyy n. 30 %	Omien päiväkotien täyttöaste 70 % Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus n. 34 %

Tavoite	Arviointikriteeri / mittari	TP2023	TA 2025	TOT 30.6.
Verkostoituminen yli sektorirajojen ja sen näkyminen toiminnassa	yhteistoimintamuodot ja määrät	Yhteistyö toteutui suunnitellusti kaikissa yksiköissä.	Toiminnallinen yhteistyö esi- ja alkuopetuksessa kaikissa esiopetusryhmissä	Toteutuu
Palvelujärjestelmän kehittäminen ja asiakkaiden osallisuus palveluprosesseissa Positiivinen palvelukokemus	Asiakaskyselyjen vastaus% sekä huoltajien antaman arvosanan keskiarvo. Kyselyn asteikko on 1-5	Keväällä 2023 tehtiin asiakastyytyväisyyskysely (ei yhteistyötahoille). Vastausprosentti jäi 52 %. Yksikkökohtainen tulos oli pedagogisen toiminnan osalta 4,5. Yksikkökohtaisesti vaihteli 4,2 ja 4,7 välillä. Palvelukokemuksen ka oli 4,3	Joka vuosi kaikille asiakkaille tyytyväisyyskysely, joka toinen vuosi mukaan otetaan yhteistyötahot. vastaus% yli 75 Yksikkökohtainen tulos yli 4,3 Positiivinen palvelukokemus tulos yli 4	Asiakastyytyväisyyskysely toteutettu helmikuussa 2025. Vastaajien määrä 125, vastausprosentti 30,40. Positiivinen palvelukokemus, keskiarvo 4,2 Yksikkökohtainen tulos vaihteli 3,9-4,4 välillä
Pedagogisen toiminnan laadun arviointi ja varmistaminen : lähiympäristön hyödyntäminen, liikunnan kautta tekeminen, toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus sekä vahvuuksien hyödyntäminen.	Asiakastyytyväisyys-kyselyn ja henkilökunnan itsearvioinnin tulokset pedagogisen toiminnan laadusta. Henkilöstön, tiimin ja yksikön oma arviointi, arviointityökalua käyttäen sekä arvioinnin tekeminen olemassa oleviin asiakirjoihin (ryhmävasu, tiimisopimus) Kansallinen laadunarviointij	Toteutuu joka ryhmässä, lähes joka viikko. Toteutuu pääsääntöisesti kaikkien kasvattajien osalta. Tähän kiinnitetään erityistä huomiota!	Asiakastyytyväisyyskysely + pedagogisen laadun arviointikysely henkilöstölle vuosittain Kansallisen laadunarviointikyselyn käyttöönotto Lähiympäristön hyödyntäminen ja liikunnan kautta tekeminen toteutuvat viikoittain joka ryhmässä Toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus sekä vahvuuksien hyödyntäminen	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos pedagogisen toiminnan osalta, keskiarvo 4,5. Yhteistyö varhaiskasvatuksessa keskiarvo 4,3. Otetaan käyttöön syksyllä 2025 Toteutunut kaikissa ryhmissä Toteutunut lähes kaikissa ryhmissä

Tavoite	Arviointikriteeri / mittari	TP2023	TA 2025	TOT 30.6.
	ärjestelmä Valssin kautta tehtävät kyselyt.		toteutuvat päivittäin kaikkien kasvattajien toiminnassa.	
Lapsuudessa helposti saatava tuki	Henkilöstön ja huoltajien arvio. Tuen toteutuminen ryhmissä tarpeen mukaan. Kyselyn asteikko 1-5	Tuen toteutumista kysyttiin asiakastyytyväisyys kyselyssä ja ka oli 4.0. Henkilökunnan pedagogisen toiminnan kyselyssä ka oli 4.1	Kysely henkilöstölle ja huoltajille. Tulos yli 4.	Asiakastyytyväisyys kyselyssä keskiarvo 4,4
Sähköisten palvelujen käyttö	Sähköisten palvelujen määrä ja asiakasprosessi n kehittäminen	Ohjausjärjestelmä toimittajilta pyydettiin järjestelmien esittely ja alustavat tarjoukset. Ohjausjärjestelmä n vaihto siirtyi alkuvuoteen 2024.	Varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjausjärj estelmän käytön tehostaminen.	Toteutunut. Uusi ohjelma on tehostanut työskentelyä huomattavasti.
Yhteisöllisen kulttuurin synnyttäminen	Vanhempaintoi mikuntien määrä Yhteistyö lähiympäristön, esim. vanhusten, koulujen, kolmannen sektorin kanssa. Todennetaan toimintakertom uksista	Vanhempainyhdist ykset toimivat muissa päiväkodeissa, paitsi esiopetusyksiköiss ä. Yhteistyön toteutumiseen lähiympäristön kanssa tulee kiinnittää huomiota jatkossa. Joissain päiväkodeissa toteutui hyvin, toisissa heikommin.	Jokaisessa yksikössä tai kunnanosassa yhteinen vanhempaintoimiku nta Yhteistyö lähiympäristön kanssa toimivaa ja säännöllistä jokaisessa yksikössä.	Toteutuu Toteutuu suurimmaksi osaksi
Kunnallisen varhais- kasvatuksen kasvua ja sitä	Yksityisen hoidon tuen käyttö: lapsia keskim. /vuosi	1	0	0

Tavoite	Arviointikriteeri / mittari	TP2023	TA 2025	TOT 30.6.
kautta uusia investointipain eita hallitaan tukemalla ja mahdollistama lla perheiden valintaoikeutta kotihoitoon tai yksityiseen varhaiskasvatu kseen.	Kotihoidon tuen käyttö: lasten määrä keskim. /kk	50	15%	39 lasta
Tavoite: Kotihoidon piirissä 15-20% lapsista (osallistumisas te yli 80%). Palvelusetelillä n. 25-30% varhaiskasvatu ksen piirissä olevista lapsista.	Palvelusetelin käyttö: lasten määrä keskim./kk	140	30%	27,7 %

Taulukko on informatiivinen.

Tuloarviot ja määrärahat sekä kuvaus muutoksista alkuperäiseen budjettiin nähden

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2024</u>	<u>Ta2025</u>	<u>Mta2025</u>	<u>Tot 6/2025</u>	<u>Ta:n tot %</u>
Toimintatuotot	338 911	278 700	278 700	221 378	79,4 %
Toimintakulut	-5 533 548	-5 769 124	-5 779 124	-2 839 760	49,1 %
josta palvelujen ostot	-1 547 832	-1 524 112	-1 524 112	-705 418	46,3 %
Toimintakate	-5 194 637	-5 490 424	-5 500 424	-2 618 382	47,6 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-1 233 000	-1 070 440	-1 070 440	-562 124	52,5 %
Toimintakate	-1 233 000	-1 070 440	-1 070 440	-562 124	52,5 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	338 911	278 700	278 700	221 378	79,4 %
Toimintakulut	-6 766 548	-6 839 564	-6 849 564	-3 401 884	49,7 %
Toimintakate (=sitova)	-6 427 636,98	-6 560 864	-6 570 864	-3 180 506	48,4 %
muut laskennalliset erät	-249 691	-221 189	-221 189		
poistot	-1 037,59	-168	-168	-2 854	1698,8 %
nettomenot/asukas	-1 040,24	-1 053,79	-1 055,35	-494,62	
asukkaat	6420	6 436	6 436	6 436	

Lasten lukumäärän vaihtelut vuosina 2020 – 2025 eri palvelujärjestelmän muodoissa:

	2020	2021	2022	TP2023	TA2024	TA2025	TOT 30.6.
varhaiskasv.	303	306	302	310	308	314	295
josta alle 3-v.	49	57	56	65	76	80	53
kotihoidontuki	84	74	80	50	58	43	39
yksit.hoidontuki	88	44	1	1	0	0	0
palveluseteli /ostopalvelu	33	91	130	140	143 (43 alle 3 v.)	113	117
yhteensä	508	515	513	501	509	470	451

Lapsimäärät yksityisessä varhaiskasvatuksessa

	2020	2021	2022	TP2023	TA2024	TA2025	TOT 30.6.
Yksityinen päiväkot	105	110	131	117	120	98	102
Yksityinen perhepäivähoito	16	20	18	23	23	15	15